

Starfsleyfi Matorku ehf.,
Fellsmúla á Hellu

STARFSLEYFI

[Eldi á laxfiskum]¹

UST202005-039

Matorka ehf.

Lögheimili: Hlíðarsmára 6, 201 Kópavogi

Starfsstöð: Fellsmúla, 850 Hellu

Kt: 500412-0540

1. ALMENN ÁKVÆÐI

1.1 Rekstraraðili

Starfsleyfi þetta gildir fyrir Matorku ehf. kt. 500412-0540, til reksturs fiskeldisstöðvar að Fellsmúla, Hellu. Matorka ehf. er hér eftir nefnd rekstraraðili.

Komi nýr aðili að [rekstrinum er hægt að sækja]² um að starfsleyfið verði fært yfir á hann, án þess að gefið verði út nýtt starfsleyfi [...]³ Með umsókninni skulu fylgja gögn sem sýna fram á að rekstraraðilinn hafi tekið við rekstrinum. [Verði gerð breyting á nafni rekstraraðili ber honum að tilkynna Umhverfisstofnun um slíka breytingu.]⁴

Rekstraraðili getur falið verktaka með öll tilskilin opinber leyfi að annast verk fyrir sig. Rekstraraðili ábyrgist þó áfram að ákvæðum starfsleyfisins sé framfylgt. Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu og frágangur og starfsemi skal vera í samræmi við gildandi deiliskipulag.

1.2 Umfang starfseminnar

[Framleiðsla í stöðinni á ári og lífmassi á hverjum tíma skal ekki vera meiri en 350 tonn af laxfiskum.]⁵ Ekki er gert ráð fyrir sláturhúsi í tengslum við stöðina.

1.3 Eftirlit

[Umhverfisstofnun hefur eftirlit með starfsemi rekstraraðila í samræmi við XIV. kafla laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og X. kafla reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.

¹ Breyting árið 2021, áður stóð: „Framleiðsla Eldi á laxfiskum [bleikju-, lax-, regnboga- og borrhaseiðum]¹“ sem var breyting frá árinu 2016, þar áður stóð: „bleikjuseiðum og borra“.

² Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

³ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

⁴ Breyting árið 2021, viðbót.

⁵ Breyting árið 2021, áður stóð: „Rekstraraðila er heimilt að framleiða í stöðinni árlega allt að 350 tonnum af [bleikju, lax-, regnboga- og borrhaseiðum]³“ sem var breyting frá árinu 2016 en áður stóð: „bleikju- og borrhaseiðum“.

Tímabilið milli tveggja vettvangsheimsóknna við eftirlit skal byggt á áhættumati, sbr. 54. gr. laga nr. 7/1998 og 57. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Eftirlit felst í umsjón með lögbundnum skilum, yfirferð og mati á gögnum. Jafnframt felst eftirlit í yfirferð gagna og reglubundinni skoðun á vettvangi, móttöku athugasemda og fyrirspurna. Eftirlitsaðili tekur saman skýrslu um eftirlit. Skýrslan skal vera gerð aðgengileg á vefsíðu Umhverfisstofnunar, á vefsvæði rekstraraðila, eftir að rekstraraðili hefur fengið tækifæri til að koma að athugasemdum og brugðist hefur verið við þeim. Athugasemdirnar skulu eftir atvikum birtar með skýrslunni.

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, laga og reglugerða á sviði starfseminnar er eftirlitsaðila heimilt að beita úrræðum skv. gr. 1.7 og gildandi lögum og reglugerðum.

Viðbótareftirlit getur farið fram m.a. vegna nýs búnaðar, til rannsóknar á alvarlegum ábendingum vegna umhverfisins, alvarlegum umhverfisslysum, óhöppum og tilvikum þar sem reglum er ekki fylgt eða sérstakra úttekta vegna áætlana sem rekstraraðili hefur gert um úrbætur.

Eftirlitsaðila skal heimill aðgangur til skoðunar og eftirlits, þar á meðal töku sýna og myndatöku, sbr. 62. gr. laga nr. 7/1998.]⁶

1.4 Mengunarvarnir

Rekstraraðila ber að uppfylla gildandi lög og reglugerðir á starfssviði sínu. Rekstraraðili skal nota bestu fánlegu tækni (BAT) sem skilgreind hefur verið við mengunarvarnir og nýta vel orku og vatn. Þegar aðferðum er beitt við mengunarvarnir sem valda því að mengun færist á milli andrúmslofts, vatns og jarðvegs skal lágmarka neikvæð áhrif á umhverfið (sambættar mengunarvarnir).

Besta fánlega tækni hefur verið skilgreind í „Bat for fiskeopdræt i Norden“, ©Nordisk Ministerråd, TemaNord 2013:529.

Verði breytingar á bestu fánlegu tækni skulu þær taka gildi og innleiddar samkvæmt ákvæðum í gr. 1.7.

1.5 Breytingar á rekstri

Rekstraraðili skal veita Umhverfisstofnun upplýsingar um fyrirhugaðar breytingar á atvinnurekstrinum með góðum fyrirvara áður en ráðist verður í þær, sbr. 1. mgr. 13. gr. reglugerðar nr. 550/2018. Á grundvelli þeirra metur útgefandi hvort nauðsynlegt sé að gefa út nýtt starfsleyfi.

[Breytingin skal vera í samræmi við matsskylduákvörðun Skipulagsstofnunar eða álit Skipulagsstofnunar um umhverfismat framkvæmdar sbr. lög nr. 111/2021, um umhverfismat framkvæmda og áætlana, ef við á.]⁷

1.6 Gangsetning og stöðvun rekstrar

Áætlun um frágang vegna rekstrarstöðvunar skal vera til staðar og fjalla skal þar annars vegar um tímabundna rekstrarstöðvun og hins vegar um varanlega rekstrarstöðvun. Í áætlun skal gera grein fyrir hvernig gengið skuli frá fiski, úrgangi, efnaafgöngum, húsnæði, tækjum og rekstrarsvæði. Í áætluninni skal alltaf gengið út frá því að lágmarka möguleg mengunaráhrif og skal tryggja að ekki sé skilið eftir hráefni. Einnig skal vera ákvæði um næstu endurskoðun hennar. Rekstrarstöðvun skal tilkynnt eftirlitsaðila með a.m.k. þriggja mánaða fyrirvara [eða þegar ákvörðun liggur fyrir]⁸. Við lok rekstrar skal rekstraraðili tilkynna eftirlitsaðila um aðgerðir sínar samkvæmt áætluninni innan þriggja mánaða frá því að þeim lýkur.

Tilkynna skal eftirlitsaðila um gangsetningu ef fiskeldið hefur legið niðri í meira en mánuð.

⁶ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

⁷ Breyting árið 2021, viðbót.

⁸ Breyting árið 2021, viðbót.

Vinna skal samkvæmt neyðaráætlun um meðhöndlun eldisfisksins sbr. ákvæði gr. 4.5, ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri stöðvarinnar.

Tilkynna skal eftirlitsaðila strax um stöðvun rekstrar og ráðstafanir þar að lútandi

Tilkynna skal eftirlitsaðila um það ef eldið hefst aftur hafi starfsemin legið niðri.

1.7 Endurskoðun starfsleyfis

Endurskoða skal starfsleyfið [reglulega, sbr. 15. gr. laga nr. 7/1998 og 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018.]⁹

Einnig er skylt, [eða eftir atvikum heimilt,]¹⁰ að endurskoða starfsleyfið ef forsendur rekstrarins breytast með eftirfarandi hætti sbr. 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018:

- Ef rekstraraðili breytir rekstrinum með þeim hætti að tilkynningaskyld er sbr. gr. 1.5.
- Ef öryggi við rekstur krefst þess að önnur tækni sé notuð en upphaflega var miðað við í starfsleyfinu.
- Ef mengun af völdum rekstrarins er meiri en búast mátti við þegar starfsleyfið var gefið út eða ef vart verður mengunar sem ekki var gert ráð fyrir við útgáfu leyfisins.
- Ef breytingar verða á bestu aðgengilegu tækni sem gera það kleift að draga umtalsvert úr losun mengunarefna. Ef breytingar verða á viðmiði um bestu fánlegu tækni skal rekstraraðili senda útgefanda starfsleyfis, skv. beiðni útgefandans, tímasetta áætlun sem fjallar um með hvaða hætti hann hyggist taka upp hina nýju tækni en rökstyðji annars að honum sé það ekki mögulegt.
- Ef breytingar verða á lögum eða reglum um mengunarvarnir eða annað sem snertir reksturinn. Rekstraraðila er þó ætíð skylt að fara að gildandi lögum og reglugerðum, sbr. gr. 1.1, jafnvel þótt starfsleyfi hafi ekki verið endurskoðað.
- [Ef vöktun leiðir í ljós að umhverfismarkmið sem sett hafa verið fyrir umrætt vatnshlot, sbr. gr. 2.6, á grundvelli laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála, nást ekki. Endurskoðun skal tryggja að umhverfismarkmiðum verði náð.
- Ef breyting verður á skipulagi.]¹¹

Við endurskoðun starfsleyfisins skal tekið tillit til þess að kröfur í starfsleyfum fyrir fiskeldi, þ.m.t. kröfur vegna frárennismála, séu samræmdar eins og aðstæður gefa tilefni til og jafnræðis gætt. Ef nauðsynlegt reynist að mati stofnunarinnar skal rekstraraðili sækja um nýtt starfsleyfi.

1.8 [Valdsvið, viðurlög og þvingunarúrræði

Fylgi rekstraraðili ekki ákvæðum starfsleyfis, ákvæðum laga og reglugerða á starfssviði sínu eða fyrirmælum eftirlitsaðila um úrbætur getur eftirlitsaðili beitt ákvæðum XVII. kafla í lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir til að knýja fram úrbætur. Stofnuninni er m.a. heimilt að veita áminningu og hæfilegan frest til úrbóta, ákveða rekstraraðila dagsektir og stöðva starfsemi eða takmarka hana til bráðabirgða, sé um alvarlega hættu, alvarleg tilvik eða ítrekað brot að ræða eða ef ekki er sinnt úrbótum innan tiltekins frests. Umhverfisstofnun getur lagt á stjórnvaldssektir sbr. 67. gr. laga nr. 7/1998.]¹²

1.9 Upplýsingaréttur almennings

Almenningur á rétt á aðgengi að upplýsingum um starfsleyfi og starfsleyfisumsókn í samræmi við 6. gr. og IV. viðauka reglugerðar nr. 550/2018.

Umhverfisstofnun birtir niðurstöður skv. gr. 1.3 og 1.8 opinberlega. Birtingin er á vefsíðu stofnunarinnar eða með öðrum aðgengilegum hætti. Að öðru leyti vísast til upplýsingastefnu stofnunarinnar.

⁹ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

¹⁰ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

¹¹ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

¹² Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

1.10 Umhverfisábyrgð

Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012, um umhverfisábyrgð, og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir.

[Rekstraraðili skal þegar í stað grípa til nauðsynlegra varnarráðstafana vegna yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans. Ef umhverfistjón verður skal rekstraraðili þegar í stað hefja aðgerðir til að takmarka tjón eða afstýra frekara tjóni.

Rekstraraðili skal þegar í stað tilkynna Umhverfisstofnun um umhverfistjón eða yfirvofandi hættu á umhverfistjóni sem rekja má til starfsemi hans og upplýsa um alla þætti sem máli skipta. Jafnframt skal rekstraraðili setja fram og senda Umhverfisstofnun áætlun um úrbætur vegna umhverfistjóns sem þegar er orðið.]¹³

2. VARNIR GEGN MENGUN YTRA UMHVERFIS

FÓÐURGJÖF

2.1 Fóðurgjöf og val á fóðri

Fóðurgjöf og vali á fóðri skal stýrt þannig að myndun úrgangs sé í lágmarki, t.d. með fóðrunarkerfi sem tekur tillit til vaxtarlíkana.

VATNSGÆÐI OG LÍFRÍKI

2.2 Eldisvatn

Rekstraraðili skal sjá til þess að eldisvatnið uppfylli kröfur til fiskeldis. Nýting á vatni skal vera eins góð og kostur er. Hugmyndafræði fyrirtækisins byggir á umhverfisvænni og sjálfbærri framleiðslu og starfar fyrirtækið eftir grænu hringferli sem byggir á því að nýta aðföng og orku á sem bestan hátt ásamt því að lágmarka neikvæð umhverfisáhrif eldisins.

2.3 Hreinsun svifagna úr frárennsli

Leiða skal frárennsli í setþró eða annan sambærilegan búnað sem síar eða fellir út svifagnir sem fastefni, þ.e. seyru. Setþró skal vera hönnuð þannig að auðvelt sé að ná seyrunni úr henni.

Safnrými skal vera fyrir seyru og tæma skal úr því rými árlega eða áður en það fyllist. Seyruna má nota sem áburð eða koma henni fyrir á viðurkenndum förgunarstað skv. ákvæðum reglugerðar nr. 799/1999, um meðhöndlun seyru.

2.4 Efnalosun

Losun mengandi efna í ferskvatn takmarkast af eftirfarandi mörkum:

Fosfór: 7 kg P/framleitt tonn.

Köfnunarefni: [60 kg N/tonn framleitt tonn.]¹⁴

¹³ Breyting 2021, viðbót.

¹⁴ Breyting á starfsleyfi árið 2021, áður stóð: „20 kg N/framleitt tonn“.

Rekstraraðila er ekki heimil önnur losun á þeim efnum sem talin eru upp í listum I og II í viðauka reglugerðar nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns.

2.5 Frágangur við útrás frárennslis

Verði vart við uppsöfnun mengunarefna við útrásina skal rekstraraðili tilkynna eftirlitsaðila það þegar í stað og skal farið með málið skv. gr. 1.8.

Rekstraraðila er skylt að sjá um að hvergi sé við útrásina þar sem fráveituvatn er leitt í viðtaka:

- Set eða útfellingar.
- Þekjur af rotverum (bakteríur og sveppir).
- Olía eða froða.
- Sorp eða aðrir aðskotahlutir.
- Efni sem veldur óþægilegri lykt, lit eða gruggi.

2.6 Lífríki og flokkun vatns

Fiskeldi má ekki valda fækkun tegunda í lífríki, sbr. þó gr. 2.9. Rekstraraðila ber að sjá til þess að vatnsgæðum í viðtaka hraki ekki vegna fiskeldis. [Fiskeldi má ekki valda breytingu á lífríki og ástandi vatnhlotsins varðandi líffræðilega og eðlisefnafræðilega gæðapætti samkvæmt reglugerð nr. 535/2011 um flokkun vatnshlota, eiginleika þeirra, álagsgreiningu og vöktun.]¹⁵

Útgefanda starfsleyfis er heimilt að endurskoða það, sbr. gr. 1.7, ef ástand vatns fer hrakandi vegna rekstrarins og hætta er á að það falli niður um flokk eða hafi fallið niður um flokk vatns samkvæmt 9. og 10. gr. reglugerðar nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns.

2.7 Efnainnihald viðtaka

Þar sem fráveituvatn er leitt í á eða vatn, skal eftirfarandi gilda 1 m frá útrás:

- hámarkshitabreyting af völdum frárennslis: 2°C
- lágmark súrefnismettunar: 70%
- má ekki fara undir 6 mg O₂/l
- [...] ¹⁶
- sýrustig, pH 6-9
- hámarksbreyting á sýrustigi vegna frárennslis: 0,5
- ammoníak, NH₃ : minna en 0,025 mg/l
- súrefnisnotkun BOD₅ : hæst 4 mg O₂/l (eða hæst COD: 20 mg/l)
- [...] ¹⁷
- olíur og fitur: olíubrák má ekki sjást
- hámarksaukning á svifögnum vegna frárennslis: 2 mg/l

2.8 Frárennslisli frá starfsmannaaðstöðu

Rekstraraðili skal uppfylla kröfur í reglugerð nr. 798/1999. Frárennslisli frá starfsmannaaðstöðu skal vera aðskilið frá fráveitu eldisins.

¹⁵ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

¹⁶ Breyting árið 2021, áður stóð: „má ekki fara yfir 9 mg O₂/l 50% af tímanum“.

¹⁷ Breyting árið 2021, áður stóð: „HOCl: hæst 0,004 mg/l“.

2.9 Meindýravarnir

Verði vart við meindýr skal sjá til þess að þau hafist ekki við eða taki sér bólfestu á athafnasvæðum rekstraraðila. Rekstraraðili skal hindra aðgang villtra fugla og spendýra sem sækja að útrás stöðvarinnar. Ávallt skulu þó slíkar ráðstafanir vera í samræmi við lög [nr. 64/1994 um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og villtum spendýrum og lögum nr. 55/2013 um velferð dýra.]¹⁸

ÚRGANGUR

2.10 Dauður fiskur

Rekstraraðili skal hafa útbúnað sem fangar dauðan fisk úr stöðinni og úr frárennslisvatni áður en það fer í frárennslí. Um meðhöndlun fisksins gilda ákvæði gr. 2.11.

2.11 Meðhöndlun úrgangs og spilliefna

Ekki er heimilt að farga neins konar úrgangi um niðurföll.

Draga skal skipulega úr myndun úrgangs, og vinna að endurnotkunar- og endurnýtingarmöguleikum eins vel og kostur er og þá sérstaklega m.t.t. nýtingu aukaafurða. Að öðrum kosti skal lífrænn úrgangur fluttur til viðurkenndrar eyðingar eða urðunar. Ganga skal frá honum í þétt lokuð ílát eða gáma sem losaðir eru eftir þörfum. Þrifa skal ílátin/gámanna eftir notkun. Spilliefnum og lyfjaafgöngum skal komið til viðurkenndrar spilliefnamóttöku.

2.12 Umgengni um mengandi efni

Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá olúbirgðum, olíuúrgangi, eiturefnum og hættulegum efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, í sjó, í yfirborðsvatn eða í grunnvatn. Fylgja skal ákvæðum reglugerðar nr. 884/2017, um varnir gegn olíumengun frá starfsemi í landi.

ANNAÐ

2.13 Efnanotkun, öryggisblöð og skiptireglan

Rekstraraðili skal vinna samkvæmt efnalögum nr. 61/2013 og reglugerð nr. 888/2015 um skráningu, mat, leyfisveitingu og takmarkanir að því er varðar efni (REACH) sem og öðrum reglugerðum sem gilda um efni og efnablöndur. Við alla efnameðferð skal gæta þess að öryggisblöð séu aðgengileg og uppfærð.

Sé þess kostur skal skipta út efnum eða efnablöndum sem eru talin geta haft í för með sér óæskileg áhrif á heilsu manna eða skaðað umhverfið. Við geymslu og meðhöndlun efna skal takmarka aðgengi og mengunarhættu eins og kostur er. Við mengunaróhöpp skal fylgja viðbragðsáætlunum skv. gr. 4.4. [Rekstraraðila er skylt að ganga þannig frá mengandi efnum að ekki sé hætt á að þessi efni berist út í umhverfið, í sjó, í yfirborðsvatn eða í grunnvatn.]¹⁹

¹⁸ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

¹⁹ Breyting árið 2021, viðbót.

3. INNRA EFTIRLIT REKSTRARAÐILA

3.1 Skráningar

Rekstraraðili skal hafa reglulegt eftirlit með umhverfis- og rekstrarþáttum sem geta haft áhrif á mengun eða losun efna út í umhverfið. Skrá skal upplýsingar um eftirfarandi atriði og skulu skráningar vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- framleiðslumagn og afföll,
- fódurnotkun, fódurnýtingu og fódurgerð,
- magn og gerð hreinsiefna, sótthreinsiefna og lyfja sem notuð eru í stöðinni,
- kvartanir vegna starfseminnar,
- bilanir og óhöpp sem valdið gætu mengun,
- allan úrgang sem verður til í framleiðslunni,
- þjálfun og reynslu starfsfólks sbr. gr. 4.4.,
- staðsetningu og framleiðslumagn á hverjum stað,
- teikningar af frárennsli,
- niðurstöður mælinga,
- losun næringarefna,
- tæmingu olúgildra,
- hreinsun á mengunarvarnabúnaði.

3.2 Búnaður til sýnatöku

Aðstaða skal vera til sýnatöku í frárennsli og setþró eða sambærilegum búnaði. Frágangur búnaðarinnar skal vera þannig að auðvelt sé að mæla rennsli stöðvarinnar miðað við hæð vatns við útrás eða inntöku vatns. Umhverfisstofnun getur sett nánari skilyrði um hvernig staðið er að sýnatöku og hvaða aðila sé falið að taka sýni.

3.3 Sýnataka og mælingar úr viðtaka, frárennsli og seyru

Mælingar skal gera í frárennsli og viðtaka annað hvert ár. Greina skal aukningu svifagna, sbr. gr. 2.7, og TOC (eða COD). Mælingar skal gera að vetri til og niðurstaða skal berast fyrir 1. maí sama vetur.

Ef notuð er bein mæling á losun næringarefna samkvæmt gr. 3.4 skal mæla heildarfósfór og heildarköfnunarefni í frárennsli annað hvert ár. Ef notuð er óbein mæling skal gera mælingar á innihaldi köfnunarefnis og fosfórs í seyru annað hvert ár í stað mælinga í frárennsli.

Mæla skal fyrir og eftir hreinsun. Mælingar vegna næringarefna skal gera annað hvert ár, hvort heldur sem notuð er bein eða óbein mæling á þeim, sbr. gr. 3.4. [...] ²⁰

3.4 Mat á losun næringarefna

Velja má á milli tveggja aðferða, þ.e. beinnar og óbeinnar mælingar, við að meta losun á heildarköfnunarefni og fosfór (sbr. kröfur í gr. 2.4):

a) Bein mæling á efnunum í frárennsli.

b) Óbein mæling. Reikna skal losun til umhverfisins út frá:

- útreiknuðu heildarinnihaldi köfnunarefnis og fosfórs í fóðri,
- reiknaðri upptöku næringarefnanna í fiskinn,
- magni seyru sem fjarlægð er frá svæðinu og mælingar á fosfór og köfnunarefni í seyrunni.

²⁰ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.
Síða 7 af 12

Umhverfisstofnun getur tekið ákvörðun um hvora ofangreinda aðferð skuli nota. Rekstraraðila skal tilkynnt um það ef Umhverfisstofnun ákveður að nota skuli aðra aðferðina frekar en hina.

3.5 Skýrslur til eftirlitsaðila

Rekstraraðili skal taka saman ársyfirlit og senda til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert. Í yfirlitinu skulu koma fram niðurstöður mælinga og skráninga, sbr. kröfur í [2.,]²¹ 3. og 5. kafla. Þá skulu koma fram þær upplýsingar sem liggja fyrir um flokkun vatns, sbr. ákvæði gr. 2.6.

3.6 [Umhverfisupplýsingar

Rekstraraðili skal skila árlega til Umhverfisstofnunar umhverfisupplýsingum um losun mengandi efna frá starfsstöðinni með rafrænum hætti, skv. 34. gr. laga nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. Rekstraraðili ber ábyrgð á þeim upplýsingum sem hann skilar til Umhverfisstofnunar. Eftirlitsaðili getur veitt rekstraraðila heimild til að skila umhverfisupplýsingum sameiginlega með ársyfirliti sbr. gr. 3.5 en skilafrestir framlengjast þó ekki við það.²²

4. EFTIRLIT, STARFSHÆTTIR OG UMHVERFISMARKMIÐ

4.1 Starfshættir

Rekstraraðili skal beita góðum starfsreglum við rekstur stöðvarinnar. Í því felast aðgerðir til að draga úr hugsanlegum umhverfisáhrifum stöðvarinnar, m.a. með góðum starfsaðferðum við fóðrun og notkun efna og lyfja, með því að tryggja gott heilbrigðisástand eldisstofsins, svo og að draga úr losun efna út í umhverfið. Gerðar skulu nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir mengunaróhöpp og draga úr afleiðingum þeirra.

[Tryggja skal að starfsfólk hafi fullnægjandi þekkingu á eitrunarhættu og eiginleikum þeirra efna sem það gæti komist í tæri við og skulu upplýsingar þar að lútandi ávallt vera tiltækar á vinnustað. Starfsfólk skal vera þjálfað til að bregðast við mengunaróhöppum og hafa viðeigandi þjálfun á tæki og öryggisbúnað stöðvarinnar.

Rekstraraðila er skylt að ganga vel um og skal hann halda rekstrarsvæði sínu snyrtilegu. Rekstraraðili skal sýna ýrustu varúð þannig að jarðvegi verði ekki spillt með mengun, sbr. reglugerð nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg. Eftirlitsaðili getur krafist lagfæringa og viðgerða á lóð, girðingu eða öðrum mannvirkjum ef nauðsynlegt þykir til þrífnaðar eða ef ástand þeirra er til lýta fyrir umhverfið.²³

Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim [og skulu þau endurskoðuð á a.m.k. fjögurra ára fresti. Ef umhverfismarkmið eru hluti af umhverfisstjórnunarkerfi rekstraraðila er fullnægjandi að vísa til þeirra. Á öllu athafnasvæði stöðvarinnar skal gæta fyllsta hreinlætis í samræmi við kröfur eftirlitsaðila.]²⁴

4.2 Samskipti

Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila og ber hann ábyrgð á samskiptum rekstraraðila vegna eftirlits með mengunarvörnum fyrirtækisins og framkvæmd viðbragðsáætla.

²¹ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²² Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²³ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²⁴ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært

Eftirlitsaðili getur haft samband við þennan aðila utan hefðbundins starfstíma ef þörf krefur. [Rekstraraðili skal tilkynna Umhverfisstofnun ef breyting verður á tengilið og/eða tengiliðsupplýsingum.]²⁵

4.3 Umhverfisstjórnunarkerfi

Rekstraraðili getur valið að vinna eftir umhverfisstjórnunarkerfi. Velja má staðlað umhverfisstjórnunarkerfi, t.d. ÍST EN ISO 14001 eða þátttöku í umhverfismálakerfi ESB sbr. reglugerð nr. 344/2013, um frjálsa þátttöku fyrirtækja og stofnana í umhverfisstjórnunarkerfi bandalagsins (EMAS), eða starfa samkvæmt eigin kerfi. [...] ²⁶

4.4 [Viðbragðsáætlun vegna mengunaróhappa

Rekstraraðili skal vera með viðbragðsáætlun vegna mengunaróhappa sem skal vera tiltæk starfsmönnum á vinnustað og aðgengileg eftirlitsaðila.]²⁷

4.5 Neyðaráætlun

Neyðaráætlun skal vera tiltæk ef kemur til óvæntrar stöðvunar á rekstri eldisstöðvarinnar. Neyðaráætlunin skal innihalda tillögur um meðferð og förgun eldisfisksins þann tíma sem eldisstöðin er ekki í rekstri og skal endurskoðuð reglulega. [...] ²⁸

4.6 Tilkynningar vegna mengunaróhappa

Verði óhapp eða slys sem hefur í för með sér losun mengandi efna í umhverfið skal þegar í stað gripið til aðgerða skv. viðbragðsáætlun sbr. gr. 4.4, til þess að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfi. Verði bilun í mengunarvarnabúnaði skulu hafnar nauðsynlegar lagfæringar. Tilkynna skal um slík tilvik, önnur óhöpp eða slys í samræmi við viðbragðsáætlun sbr. gr. 4.4.

Einnig skal rekstraraðili fara yfir atvikið og gera ráðstafanir sem miði að því að hindra að sambærilegt atvik endurtaki sig. Eftirlitsaðili skal upplýstur um slíkar ráðstafanir.

4.7 Breytingar á mælingum

Eftirlitsaðili getur, telji hann ástæðu til, farið fram á tíðari mengunarmælingar eða efnagreiningar en starfsleyfið gerir ráð fyrir eða heimilað að dregið verði úr tíðni mælinga eftir því sem við á.

[Ákvörðun um að draga úr tíðni mælinga skal þó ekki tekin nema eitthvert eftirfarandi skilyrða sé fyrir hendi:

- Mælingar hafi sýnt með sannfærandi hætti að mengunarþáttur er óverulegur.
- Mælingum hafi áður verið fjölgað umfram þær sem starfsleyfið tilgreinir.
- Sýnt hafi verið fram á að nota megri aðrar aðferðir en mælingar við að meta mengunina.]²⁹

²⁵ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²⁶ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²⁷ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²⁸ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

²⁹ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

5. UMHVERFISVÖKTUN

5.1 Vöktunarmælingar

Rekstraraðili skal vakta helstu umhverfisþætti í nágrenni frárennslis frá eldisstöðinni sem og lífríki Minnivallalækjar í þeim tilgangi að meta það álag á umhverfið sem starfsemin veldur. Slíkar mælingar skulu gerðar samkvæmt áætlun sem rekstraraðili leggur fram og Umhverfisstofnun samþykkir og þar verði gerð grein fyrir viðeigandi ráðstöfunum, mælist magn efna í frárennslis yfir ásættanlegum mörkum skv. starfsleyfi og gildandi lögum og reglugerðum. Rekstraraðili skal vera með vöktunaráætlun sem samþykkt skal vera af Umhverfisstofnun. [...] ³⁰ Áætlunin skal vera til afmarkaðs tíma hverju sinni. Vakta skal dreifingu á losun mengunarefna til viðtaka og vistfræðilegar afleiðingar hennar.

Taka skal mið af bæklingi Umhverfisstofnunar, „Upplýsingar um vöktunaráætlanir fiskeldisstöðva“ og útfæra áætlunina í samræmi við staðbundnar aðstæður. [Rekstraraðila er heimilt að vísa til ársyfirlits, sbr. gr. 3.5 ef þar er að finna ofangreindar niðurstöður.] ³¹

5.2 Kostnaður

Rekstraraðili skal greiða allan kostnað við rannsóknir tengdum vöktunarmælingum og öðrum mælingum sem Umhverfisstofnun leitar eftir skv. starfsleyfi þessu. Mælingar skulu vera í höndum rekstraraðila eða aðila sem rekstraraðili tilnefnir og Umhverfisstofnun samþykkir.

6. GJALDSKYLDA

Starfsemi þessi er flokkuð í lögum nr. 7/1998 í viðauka II, lið 2. Starfsemin er flokkuð í reglugerð nr. 550/2018 í viðauka IX, lið 2. Rekstraraðili greiðir Umhverfisstofnun gjald vegna útgáfu og kynningar starfsleyfisins og greiðir eftirlitsaðila gjald vegna reglubundins eftirlits skv. gjaldskrá Umhverfisstofnunar. [Starfsemin skal flokkuð í gjaldflokk skv. áhættumati eftirlits sbr. 57. gr. reglugerðar nr. 550/2018.] ³² Gjald vegna viðbótareftirlits, svo sem vegna vanefnda eða kvartana, greiðist sérstaklega samkvæmt gjaldskrá.

7. GILDISTAKA

Starfsleyfi þetta, sem er veitt samkvæmt reglugerð nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, sbr. lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, sbr. lög nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir, öðlast þegar gildi og gildir til 4. desember 2030.

Reykjavík [1.11.2021] ³³

Umhverfisstofnun

Sigrún Ágústsdóttir
forstjóri

Sverrir Aðalsteinn Jónsson
teymisstjóri

³⁰ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

³¹ Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

³² Breyting árið 2021, ákvæði uppfært.

³³ Breyting árið 2021, áður stóð: „16. mars 2016“.

VIÐAUKI

Yfirlit yfir skiladaga:

Í eftirfarandi ákvæðum starfsleyfisins eru ákveðnir skiladagar tilgreindir:

- Samkvæmt gr. 3.3 skal fyrsta mælingin á frárennsli og viðtaka fara fram annað hvert ár eftir það.
- Samkvæmt gr. 3.3 skulu niðurstöður mælinga berast fyrir 1. maí ár hvert.
- Samkvæmt gr. 3.5 skal taka saman ársyfirlit og senda til eftirlitsaðila fyrir 1. maí ár hvert.
- Samkvæmt gr. 3.6 skal skila umhverfisupplýsingum ár hvert í samræmi við ákvæði viðeigandi reglugerða.
- Samkvæmt gr. 4.1 skal starfa samkvæmt settum umhverfismarkmiðum fyrir reksturinn og skulu markmiðin endurskoðuð á 4 ára fresti.

Sé misræmi á milli þessa viðauka og meginþexta starfsleyfisins gildir meginþextinn.

FYLGISKJAL

Ákvörðun tiltekinna ákvæða starfsleyfisins og losunarmarka:

- i. Umhverfisstofnun hefur í gr. 2.4 sett viðeigandi losunarmörk á fosfór í frárennsli (7,0 kg/tonn af framleiddum fiski). Samkvæmt ákvæðum gr. 7.2 í reglugerð nr. 796/1999, um varnir gegn mengun vatns, er slík losun eingöngu heimil ef hún er byggð á heimild í starfsleyfi og að í leyfinu séu sett losunarmörk. Ákvörðun markanna byggist á almennu mati á viðtaka og umfangi starfseminnar.
- ii. Kröfur í gr. 2.5 um gæðamarkmið við útrásir þar sem fráveituvatn er leitt í viðtaka eru settar fram samkvæmt ákvæðum reglugerðar nr. 798/1999, um fráveitur og skólp, fylgiskjali 1.A. um útrásir þar sem viðtaki nýtur ekki sérstakrar verndar.
- iii. Kröfur í gr. 2.7 um hámarkshitabreytingar af völdum frárennslis, lágmark súrefnismettunar, sýrustig, hámarksbreytingu á sýrustigi vegna frárennslis, ammóníaks, súrefnisnotkun BOD5, olíur og fitur og hámarksaukningu á svifögnum vegna frárennslis eru upprunnar í reglugerð nr. 798/1999, fylgiskjali 1.B. um umhverfismarkmið fyrir hámarksmengun í ám og vötnum utan þynningarsvæðis.
- iv. [...] ³⁴

³⁴ Breyting árið 2021, áður stóð: „Í samráði við starfsleyfisumsókn rekstraraðila eru mörk niturs í frárennsli ákveðin 20 kg N/framleitt tonn vegna þeirrar nýju eldistækni sem verið er að setja upp og á að auðvelda endurnýtingu vatns og minnka úrgangslasun“.

[Fylgiskjal II]

Greinargerð vegna auglýsingar og vinnslu breytingar á starfsleyfi Matorku ehf. og útgáfu breytts starfsleyfis í framhaldi af auglýsingu.

Almennt

Matorka ehf. sótti um breytingu á starfsleyfi fiskeldis á Hellu, Rangárþingi ytra. Breytingin felst í aukinni losunarheimild köfnunarefnis í frárennsli úr 20 kg/framleitt tonn af fiski í 60 kg/tonn lífmassaaukningar. Breytingin felur einnig í sér að tekin sé burt heimild í starfsleyfi fyrir eldi á borra (beitarfiskur).

Upplýsingar varðandi lög um mat á umhverfisáhrifum

Umhverfisstofnun benti umsækjanda á að tilkynna breytinguna til Skipulagsstofnar í samræmi við lög nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum, nú lög nr. 111/2021. Umhverfisstofnun telur að fyrirhuguð breyting sé ekki líklegt til þess að valda umtalsverðum umhverfisáhrifum og tekur fram að 60 kg losun köfnunarefnis á hvert framleitt tonn (eða tonn aukins lífmassa eldisfisks í stöðinni) er losunarmark í öllum leyfum fyrir eldi laxfiska.

Skipulagsstofnun úrskurðaði þann 19. mars sl. að umrædd framkvæmd sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif. Því skal framkvæmdin ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Auglýsing breytingatillögu

Umhverfisstofnun auglýsti tillögu að breytingu á starfsleyfi, sbr. 8. mgr. 6. gr. reglugerðar nr. 550/2018, um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnareftirlit, á tímabilinu 31. mars til og með 30. apríl 2021. Auglýsingin var birt á vefsíðu Umhverfisstofunnar þann 31. mars. Heimilt var að gera athugasemdir við tillöguna á sama tímabili. Engin umsögn eða athugasemd barst á auglýsingatíma.

Breyting frá auglýstri tillögu

Greinar 1.5, 1.10, 2.13, 4.4 og 47 voru uppfærðar eftir auglýsingu til nánari skýringa á ákvæðum.]³⁵

³⁵ Breyting 2021. Greinargerð með breytingu starfsleyfis.
Síða 12 af 12